

Київ – 2024

1. Опис навчальної дисципліни

Комунікативні стратегії другої іноземної мови (французька)

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь		
Освітній ступінь	Магістр	
Спеціальність	035 Філологія	
Освітня програма	Англійська мова та друга іноземна мова	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів ECTS	5	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (за наявності)	-	
Форма контролю	залік, екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Курс (рік підготовки)	1	1
Семестр	1, 2	2
Лекційні заняття	-	2 год
Практичні, семінарські заняття	60 год	22 год
Лабораторні заняття	-	-
Самостійна робота	90 год	126 год
Індивідуальні завдання	-	-
Кількість тижневих аудиторних годин для денної форми навчання	2 год	

2. Мета, завдання та компетентності навчальної дисципліни

Метою курсу є підготовка фахівця з чітко сформованою комунікативною компетенцією, здатного застосовувати здобуті знання у професійній діяльності, а саме: формування у студентів комунікативної, лінгвістичної, соціокультурної та професійної компетенції; здатності володіти термінологічним апаратом лінгвістики на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній і науково-пізнавальній діяльності; вирішувати професійні, міжособистісні і інші проблеми, що є запорукою ефективного здійснення професійної діяльності.

Завдання курсу:

- 1) поглибити у студентів інтерактивні навички і вміння усного та писемного мовлення;
- 2) удосконалити знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації;
- 3) покращити рівень володіння державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- термінологічний апарат лінгвістики на рівні відтворення, тлумачення й використання у професійній і науково-пізнавальній діяльності;
- сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної перекладацької, педагогічної та науково-інноваційної діяльності;
- експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації;

вміти:

- здійснювати активне читання тексту та сприйняття іншомовної інформації на слух;
- розуміти та правильно інтерпретувати концепти, оформлені засобами іноземної мови у їхній взаємодії з концептами рідної лінгвокультури;
- представити підсумки проведеної роботи у вигляді звітів, рефератів, статей, оформлених згідно існуючих вимог із застосуванням інформаційних технологій;
- вирішувати професійні, міжособистісні і інші проблеми, що є запорукою ефективного здійснення професійної діяльності;
- володіти усіма видами мовленнєвої діяльності, що забезпечує адекватне та повноцінне сприйняття і породження текстів під час природного спілкування;
- застосовувати та пропагувати принципи неупередженої поведінки особистісної, професійної, громадської, політичної, релігійної, етнічної, гендерної тощо у повсякденній та професійній діяльності з метою уникнення дискримінації.

Набуття компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 6. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

Фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.

СК 8. Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН 6. Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН 13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.

3. Програма та структура навчальної дисципліни для:

- повного терміну денної (заочної) форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин												
	денна форма							Заочна форма					
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
1 семестр Змістовий модуль 1. «Комунікація як форма людської діяльності»													
Тема 1. Засоби комунікації. Вербальна і невербальна комунікації.	1-2	10		4			6		2	2			14
Тема 2. Параметри комунікативної ситуації. Стратегії і тактики комунікантів.	3-4	10		4			6			2			14
Тема 3. Норми мовленнєвого етикету та етикетні формули французької мови.	5-6	10		4			6			2			14
Разом за змістовим модулем 1		30		12			18			6			42
Змістовий модуль 2. «Форми комунікації»													
Тема 4. Усна комунікація. Особливості діалогічного мовлення. Структура діалогу, функціональні типи та види діалогічних єдностей.	7-8	10		4			6			2			12
Тема 5. Усна комунікація. Особливості монологічного мовлення. Засоби впливу на аудиторію.	9-10	10		4			6			1			10
Тема 6. Письмова комунікація. Засоби передачі інформації на письмі.	11-13	14		6			8			1			10
Тема 7. Соціолінгвістичний фактор комунікації. Соціальний статус і соціальна роль комунікантів.	14-15	11		4			7			2			10

Разом за змістовим модулем 2		45		18			27			6			42
Разом за семестром 1		75		30			45		2	12			84
II семестр Змістовий модуль 3. «Формування комунікації»													
Тема 8. Комунікація в умовах глобалізації. Інтерпретація та коментування цифрового матеріалу.	1-2	10		4			6			1			6
Тема 9. Міжкультурна комунікація сьогодні. Написання есе.	3-4	10		4			6			2			6
Тема 10. Політкоректність як форма подання інформації. Написання резюме та рефератів.	5-6	10		4			6			2			6
Тема 11. Огляд матеріалів преси та їх синтез.	7-8	11		4			7			1			6
Тема 12. Гумор у комунікації.	9-10	10		4			6			1			6
Тема 13. Маніпулятивні стратегії комунікації.	11-12	10		4			6			1			6
Тема 14. Підготовка доповіді та презентації.	13-15	14		6			8			2			6
Разом за змістовим модулем 3		75		30			45			10			42
Разом за семестром 2		75		30			45			10			42
Усього годин		150		60			90		2	22			126

4. Теми семінарських занять

Навчальним планом не передбачено.

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Засоби комунікації. Вербальна і невербальна комунікації.	4
2	Тема 2. Параметри комунікативної ситуації. Стратегії і тактики комунікантів.	4
3	Тема 3. Норми мовленнєвого етикету та етикетні формули французької мови.	4
4	Тема 4. Усна комунікація. Особливості діалогічного мовлення. Структура діалогу, функціональні типи та види діалогічних єдностей.	4
5	Тема 5. Усна комунікація. Особливості монологічного мовлення. Засоби впливу на аудиторію.	4
6	Тема 6. Письмова комунікація. Засоби передачі інформації на письмі.	6
7	Тема 7. Соціолінгвістичний фактор комунікації. Соціальний статус і соціальна роль комунікантів.	4
8	Тема 8. Комунікація в умовах глобалізації. Інтерпретація та коментування цифрового матеріалу.	4
9	Тема 9. Міжкультурна комунікація сьогодні. Написання есе.	4
10	Тема 10. Політкоректність як форма подання інформації. Написання резюме та рефератів.	4
11	Тема 11. Огляд матеріалів преси та їх синтез.	4
12	Тема 12. Гумор у комунікації.	4
13	Тема 13. Маніпулятивні стратегії комунікації.	4
14	Тема 14. Підготовка доповіді та презентації.	6
	Всього	60

6. Теми лабораторних занять

Навчальним планом не передбачено.

7. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Базові компоненти, засоби та форми комунікації. Особливості й різновиди вербальної та невербальної комунікацій.	6
2	Тема 2. Параметри комунікативної ситуації. Стратегії і тактики комунікантів. Добір мовленнєвих засобів відповідно до мети і комунікативної ситуації.	6
3	Тема 3. Дотримання норм мовленнєвого етикету в різних комунікативних ситуаціях та дотримання етикетних формул французької мови. Рольові ігри.	6
4	Тема 4. Усна комунікація. Особливості діалогічного мовлення. Ведення діалогу різних функціональних типів у комунікативних ситуаціях побутового та інституційного типу; аргументація думки. Підготовка діалогічного мовлення на задану тему.	6
5	Тема 5. Усна комунікація. Особливості монологічного мовлення. Чітке формулювання власної думки та обґрунтовування своєї позиції. Підготовка монологічного мовлення на задану тему з використанням засобів впливу на аудиторію.	6
6	Тема 6. Письмова комунікація. Засоби передачі інформації на письмі. Укладання різних типів текстів письмової комунікації.	8
7	Тема 7. Соціолінгвістичний фактор комунікації. Соціальний статус і соціальна роль комунікантів (вік, гендер, ступінь знайомства, посада). Підготовка діалогу й монологу відповідно до соціального статусу і ролі комунікантів.	7
8	Тема 8. Комунікація в умовах глобалізації. Інтерпретація та коментування цифрового матеріалу. Читання та аналіз документів, що містять різні типи даних.	6
9	Тема 9. Міжкультурна комунікація сьогодні. Написання есе.	6
10	Тема 10. Політкоректність як форма подання інформації. Написання резюме та рефератів.	6
11	Тема 11. Опрацювання текстів ЗМІ та написання синтезу.	7
12	Тема 12. Гумор у комунікації. Застосування стилістичних засобів у комунікації.	6
13	Тема 13. Маніпулятивні стратегії комунікації. Підготовка і написання тез доповідей.	6
14	Тема 14. Підготовка доповіді та презентації на конференцію.	8
	Всього	90

Зразки контрольних питань, тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Compréhension de l'oral. Ecoutez les opinions des participants au débat. Lisez les reformulations de leurs opinions et cochez la bonne réponse. Si la reformulation est fausse, soulignez le ou les passage(s) inexact(s).

Faut-il montrer tous les films étrangers en version originale à la télévision?

1. C'est vrai, lire les sous-titres demande un effort, mais malgré tout, il faudrait imposer systématiquement la version originale, car elle permet de progresser en langues étrangères.
2. La version originale ne présente que des avantages: elle est indispensable pour l'apprentissage et elle offre la possibilité de vivre une expérience plus authentique.
3. Regarder un film en version originale procure du plaisir, cela permet aussi de se rendre compte de ses propres progrès en langue.
4. Pour plus de fidélité au scénario d'un film, il vaut toujours mieux la version originale, même si les images restent l'élément qui compte réellement.
5. Le débat est inutile : la version originale est sans doute plus plaisante à regarder, mais cela dépend des compétences linguistiques de chacun.

2. Compréhension des écrits.

1) Lisez le texte suivant puis répondez aux questions.

2) Relisez le texte puis résumez-le en 40 mots maximum. Faites bien attention aux liens entre les idées.

Les nouvelles tendances du recrutement

Intelligence artificielle, réseaux sociaux, nouveaux désirs des candidats... quelles sont les nouveautés du recrutement?

Nous sommes aujourd'hui sortis d'un système principalement basé sur les compétences techniques pour entrer dans un schéma davantage tourné vers les compétences humaines. Ainsi le fait de savoir fédérer, convaincre ou travailler avec d'autres autour de projets communs, devient essentiel.

Par ailleurs, le métier de recruteur ne peut plus se faire sans technologie. C'est pour cela que les recruteurs cherchent désormais leurs candidats sur les réseaux sociaux qui permettent de mieux faire ressortir les personnalités. Par exemple, le CV vidéo constitue une rupture qui permet de proposer un format moins discriminant, plus proche de la réalité.

En outre, de nombreuses plateformes se créent pour ceux qui voudraient se lancer comme indépendants. Avoir tel ou tel type de contrat ne veut plus dire grand-chose. Les candidats souhaitent plus de profondeur dans leur travail quotidien. La rémunération n'est plus qu'un élément, parmi beaucoup d'autres, du poste recherché. On privilégie l'autonomie et la possibilité de s'organiser librement.

De ce fait, la relation entre employé et employeur est également en pleine mutation. Les candidats ont des informations sur la réputation de l'entreprise et sont attentifs à ce qu'en disent les anciens salariés. C'est donc aux recruteurs de s'adapter, pas l'inverse !

Questions :

1. Que demandent surtout les recruteurs aux candidats de nos jours ?
 - A. D'être flexible.
 - B. De savoir coopérer.
 - C. De se montrer créatifs.
2. Qu'attendent en priorité les personnes qui cherchent un emploi ?
 - A. Avoir un salaire important.
 - B. Avoir des perspectives de carrière.
 - C. Etre indépendantes dans leur travail.

3. Complétez le texte avec les mots suivants. Attention, il y a deux connecteurs en trop !

Cependant, donc, dans le but de, du fait de, à tel point que, comme, en effet, même si, grâce à, faute de

Vers la disparition des pièces et des billets

(1)..... la demande croissante de rapidité, de confort et de sécurité exprimée par les consommateurs, les systèmes de paiement vont être amenés à se transformer, (2)..... l'argent liquide pourrait même ne plus exister d'ici peu. (3)....., certaines grandes entreprises américaines affirment qu'elles seront bientôt en mesure de proposer une

technologie qui permettra de payer (4) un scan de la main du client. Et (5) les résultats des premières expérimentations sont très encourageants, on peut s'attendre à ce que les supermarchés européens commencent à utiliser ce nouveau mode de paiement d'ici quelques années. (6)....., (7)..... ce système présente de nombreux avantages, une question inquiète encore une grande partie du public: le paiement par scan de la main offrira-t-il des garanties de sécurité suffisantes? Les entreprises qui développent cette technologie vont (8)..... devoir s'assurer qu'elle est bien protégée contre les pirates et surtout viable sur le long terme.

4. Production écrite. Rédigez un essai argumentatif sur le sujet :

Chaque année, ce sont plus de 10 millions de tonnes de déchets alimentaires qui sont produits en France par les foyers, la grande distribution et la restauration. Quelles sont, selon vous, les conséquences du gaspillage alimentaire et comment peut-on changer les comportements des consommateurs ?

5. Production orale. Lisez le texte, dégagez le thème soulevé par le document et présentez votre opinion oralement :

Vers un médecin virtuel

Comme toute révolution, la santé connectée et la télémédecine portent leur lot d'espoirs et de craintes. Big Data, *quantified self*, intelligence artificielle... Autant d'avancées technologiques qui font redouter une médecine déshumanisée. Il faut entendre ces inquiétudes, y répondre en toute transparence: la télémédecine est et restera avant tout de la médecine - et ensuite, seulement, de la technologie, qui n'a de sens que si elle est au service de la relation patient-médecin.

La télémédecine vit, déjà, un moment charnière de sa courte histoire. Les produits sont là [...]. Si l'année dernière fut l'année des capteurs, cette année sera, à mon avis, celle des services associés tant attendus. En télémédecine, l'ère des services se traduira par de nouvelles approches, comme l'assistant personnel de santé, un outil d'aide au diagnostic qui facilitera la vie des médecins comme des patients. Il permettra au patient de décrire une plainte ou un symptôme, en répondant à des questionnaires élaborés par des professionnels de santé, se référant, entre autres, aux recommandations de l'OMS. À partir de ses données agrégées sur une plateforme d'interprétation médicale, confrontées à une large base de connaissances médicales, le patient recevra des premières pistes d'orientation diagnostique, suivies de conseils sur les conduites à tenir. Par exemple, relever à nouveau ses constantes, appeler son médecin traitant, ou encore contacter les urgences. Un assistant personnel de santé comme Bewell Check-up endossera donc un double rôle : rassurer quand c'est utile; alerter si c'est nécessaire. Un pilote automatique, en quelque sorte, permettant une prise en charge tenant compte des facteurs de risque individuels, et adaptée à la situation spécifique de chaque patient. Une révolution particulièrement utile dans les déserts médicaux, mais aussi pour accompagner les personnes âgées isolées, ou encore pour gérer des situations d'urgence médicale.

Rien n'interdit d'être toujours plus ambitieux. En cas d'urgence, il ne s'agira jamais de remplacer le médecin, mais de parer aux aléas : que faire si la connexion internet ou le médecin sont indisponibles? Demain, l'assistant personnel de santé pourra « débroussailler » et identifier votre problème en l'absence du médecin. Mieux : grâce aux données agrégées et à sa fonction « d'encyclopédie médicale », il pourra donner un premier sens aux résultats que nos capteurs lui fournissent. Il nourrira le dialogue entre le patient et le médecin.

Nous sommes à l'orée d'une nouvelle conception de la relation patient-médecin. Oui, nous allons vers une sorte de « médecin virtuel ». Mais cette intelligence artificielle ne remplacera jamais le professionnel de santé. Elle sera à son service. Le paradoxe ? C'est en agrégeant de plus en plus de connaissances que les progrès technologiques contribueront à faire s'effacer la technologie derrière l'humain, et à faire disparaître le capteur derrière le médecin.

Santé connectée, vers un médecin virtuel, Eric Sebba

8. Методи навчання

Навчання здійснюється на основі студентоцентрованого підходу та стратегії взаємодії викладача та студента з метою засвоєння студентами матеріалу та формуванню у них відповідних компетентностей.

У ході опанування дисципліною дотримується принцип систематичності та послідовності, який пов'язаний як з організацією навчального матеріалу, так і з системою дій студентів щодо його засвоєння.

Передбачено використання інноваційних технологій та методів навчання, які забезпечують розвиток професійних умінь і навичок, сприяють формуванню комунікативної компетентності студентів. На практичних заняттях студенти оволодівають когнітивними стратегіями, спрямованими на активізацію навчального матеріалу, засвоєння елементів комунікативної стратегії та тактики, систематизації існуючих методів, принципів, форм навчання перекладацької діяльності та навичкам роботи з текстами, накопичення досвіду формування індивідуального стилю професійного спілкування.

Застосовуються пояснювально-ілюстративний, пошуковий, дослідницький, словесний методи (інструктаж, бесіда, пояснення), наочні методи, практичні методи для поглиблення знань, формування вмінь і навичок, усне індивідуальне опитування, робота з використанням комп'ютерних технологій (презентації, публікації, буклети), робота з електронними бібліотеками та словниками.

Усі методи навчання опосередковано спрямовані також на формування навчально-стратегічної компетентності студента, зокрема на розвиток метакогнітивної свідомості (процес організації, реалізації, контролю та корегування своєї навчальної діяльності).

9. Форми контролю

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до календарного тематичного плану викладання дисципліни, де зазначено види і терміни контролю. Для обліку і реєстрації показників успішності використовується рейтингова відомість успішності студентів. Для контролю засвоєння навчального матеріалу у рамках аудиторної роботи проводиться усне опитування, перевіряється виконання самостійної роботи студентів. Підсумковий контроль успішності студентів проводиться під час екзамену відповідно до графіку проведення екзаменаційної сесії.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 26.04.2023 р. протокол № 10)

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	Відмінно	Зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	Незадовільно	Не зараховано

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни **К_{дис}** (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи **Р_{нр}** (до 70 балів): **Р_{дис} = Р_{нр} + Р_{ат}**.

11. Навчально-методичне забезпечення

1. Навчальний план підготовки магістра зі спеціальності 035 Філологія.
2. Робоча навчальна програма дисципліни.
3. Підручники та навчальні посібники.
4. Матеріали до практичних занять, поточного та підсумкового контролю.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Космацька Н.В. Практикум з мовної комунікації (французька мова). К.: Логос, 2014. 198 с.
2. Bouak S., Petit F. Préparer le DELF B2. Pug FLE, 2021. 224 p.
3. Dupleix D., Mègre B. Production écrite : Atelier FLE. Niveau B2. Paris: Didier, 2007. 127 p.

Допоміжні:

4. Бацевич Ф. С. Основи комунікативної лінгвістики. Львів : ПАІС, 2010. с.
5. Селіванова О. О. Основи теорії мовної комунікації. Черкаси : Вид. Чабаненко Ю. А., 2011. 350 с.
6. Mimran R., Poisson-Quinton S. Expression écrite : Niveau 3. Compétences B2. Paris: CLE International, 2006. 125 p.
7. Le DALF. 100% réussite. Paris : Didier, 2017. 319 p.